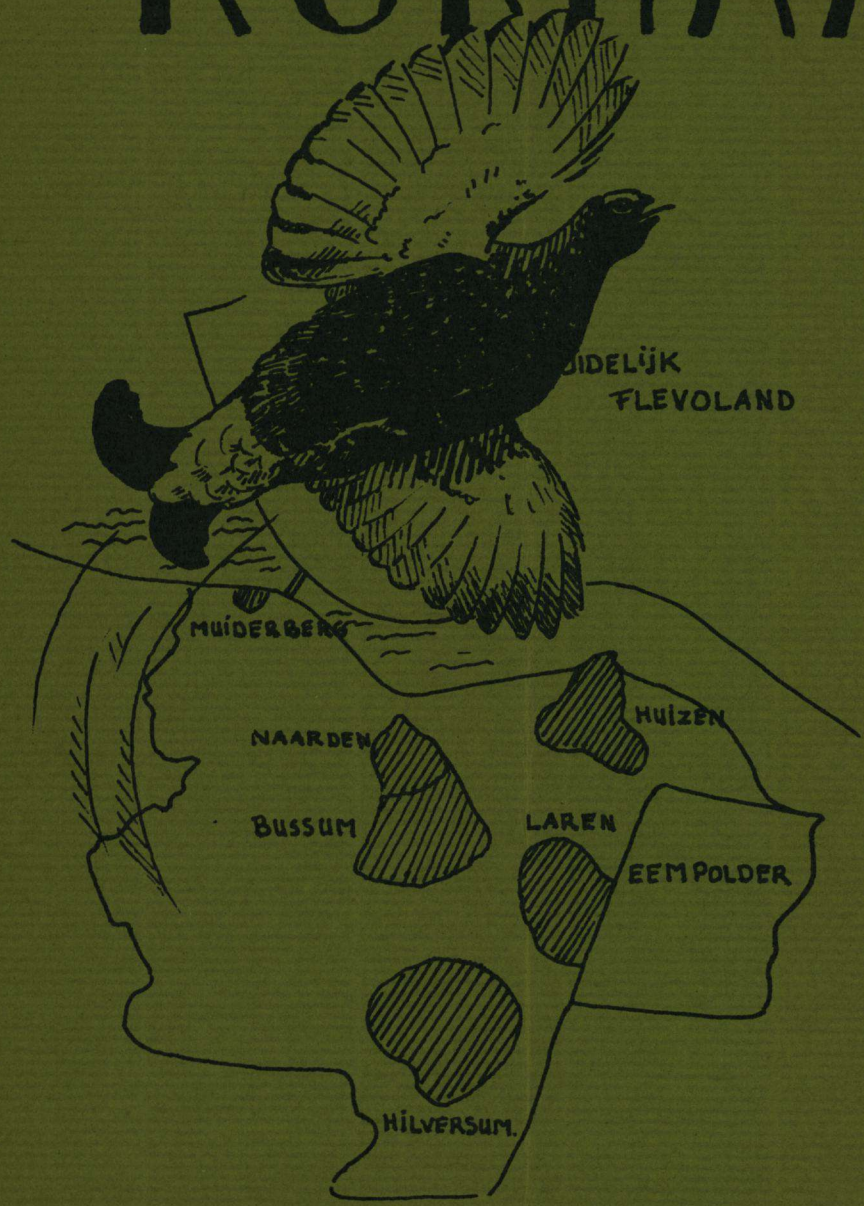

02157
26 902

DE KORHAAN

VOGELWERKGROEP

HET GOOI EN OMSTREKEN

HOW MANY EGGS WILL IT TAKE TILL HE KNOWS
THAT TOO MANY BIRDS NEVER WILL BE BORN

Deze variant op een song van Bob Dylan schoot mij te binnen toen ik een tijdje geleden de wijziging van artikel 12 van het Vogelbesluit 1937 in handen kreeg.

Indit artikel wordt bepaald wanneer de raaptijd van kievitseieren aanvangt en eindigt.

Tot voor kort was dit: aanvang 1 februari; einde 13 april, met uitzondering van de provincie Friesland, waar men (met het oog op het bijzondere karakter van de eierzoeke sport in deze provincie) nog een week door mocht gaan.

Met ingang van 1975 heeft de minister van CRM bepaald dat er kievitseieren mogen worden geraapt - let wel, met toestemming van de eigenaar of grondgebruiker - vanaf 1 februari tot en met ZES APRIL. Dit geldt voor het gehele land, inclusief de provincie Friesland.

Deze datum van 6 april is gekozen, omdat volgens de nota van toelichting, de minister vindt dat - ondanks het rapen van kievitseieren - de stand van de Kievit door vele andere factoren beduidend achteruit is gegaan.

"Daarnaast", zegt hij, "komt nog dat het zoeken van kievitseieren een steeds grotere verontrusting en verstoring in het veld dreigt te worden, ook voor de andere weidevogels."

Deze door de minister gesignaleerde verontrusting is echter niets nieuws. Tenslotte wordt er door Jan en alleman door het veld gestruind, met mondelinge of schriftelijke toestemming en soms zonder enige toestemming. Deze laatste categorie is uiteraard zonder meer strafbaar.

"De langere weekeinden, langere vakanties en de sterk toegenomen motorisering" zijn uiteraard ook factoren, die een ongunstige invloed kunnen hebben; men trekt sneller het veld in. Is de raaptijd in de meeste provincies ten einde, of zijn er geen nesten met eieren meer, dan stapt men doolleuk in de auto en trekt naar een volgende plaats, om uiteindelijk in Friesland te eindigen; tenslotte kun je daar nog een weekje doorgaan. Door de wijziging voor het gehele land te laten gelden heeft men gezorgd dat uitwassen, zoals hierboven geschetst, niet meer of in mindere mate zullen gaan voorkomen.

En dan, wat doet men er mee? Worden al de eieren, die geraapt zijn ook door de rapers zelf gegeten?

Het antwoord is beslist ontkennend. Veeleer zal men zijn eieren trachten te slijten aan de delicatessenwinkels, welke daardoor in die maanden weer eens iets exclusiefs hebben. Hierdoor is natuurlijk het argument van het sportief eierzoeke verdwenen. Telkens weer worden wij met de neus op de feiten gedrukt: zodra het geld een woordje gaat meespreken, verdwijnt het sportieve element.

En doordat zóvelen in hun vrije tijd het veld intrekken worden de andere weidevogels eveneens regelmatig verontrust of wordt het nest verstoord. Het zal duidelijk zijn dat dit niet bevorderlijk kan zijn voor het legsel.

Verder zegt de minister, "de hierbij voorgestelde (en dus nu aangenomen) beperking van de raaptijd moet tevens worden gezien als een bijdrage van Nederlandse zijde aan de harmonisatie van de maatregelen tot bescherming van de Kievit in het Benelux-gebied. Van Belgische zijde werd in dit verband reeds besloten tot een belangrijke beperking van de jacht op de Kievit; deze werd namelijk teruggebracht van zeven tot drie en een halve maand."

Een reden teneer, dacht ik, om van Nederlandse zijde ook iets te doen.

P R O G R A M M A

donderdag 27 maart

Algemene Ledenvergadering.

Zie voor agenda en de jaarverslagen de hierna volgende pagina's. Na afloop van de Algemene Ledenvergadering zal de heer E.R.Osieck, student biologie te Amsterdam en lid van de Vogelwerkgroep het een en ander vertellen over zijn onderzoek bij Zilvermeeuwen.

zondag 23 maart

:Ochtendexcursie landgoed Gooilust,

gelegen tussen de gemeenten 's Graveland en Hilversum, omsloten door het Corversbos en weilanden, dus overgangsgebied van hoge zandgrond naar laagveen. Eigenaresse is "Natuurmonumenten"; vrije toegang voor leden van deze vereniging.

Gooilust bezit statige eiken- en beukenlanen en waar beuken staan zijn vinken en fluiters en vele andere vogels zoals Boomklevers en spechten. De fraaie bospartijen bieden een aantrekkelijke wandelgelegenheid; voor plantenliefhebbers is het erg in trek vanwege zijn vele gewassen, waaronder een verzameling exotische. De excursie staat onder leiding van de heer J.Harder.

Vertrek: 6.00 uur vanaf de ingang aan de Corverslaan te Hilversum, einde ong. 10.00 uur.

dinsdag 3 april

:Noodschool, Graaf Wichmanstraat 3, Hilversum.

Geopend vanaf 19.30 uur. Gelegenheid tot het lezen van diverse periodieken, het snuffelen in het avifauna-archief, het ordenen van periodieken en waarnemingskaartjes en een gezellige babbel met de aanwezige leden.

weekend 11-13 april

:Weekend VLIELAND.

We rijden met eigen auto's of als passagier tot Harlingen (auto's worden op Vlieland niet toegelaten). Na de overtocht huren we op het eiland fietsen en genieten van de rust, de schoonheid en het rijke vogelleven van het eiland. Wandelen in een deel van de bossen (300 ha), de duinen en langs het strand. We verblijven in "Het Posthuis", vlakbij een der mooiste vogelgebieden van de Waddenzee en in de nabijheid van de Kroonspolder en de natuurreservaten ten westen van het Pad van Twintig, gebieden welke na 15 april afgesloten zullen zijn voor het publiek.

Inmiddels zullen diverse vogelsoorten zijn aangekomen en is dit weekend dus een mooie gelegenheid om uw vogelkennis te verruimen of op te frissen.

U moet zelf zorgen voor een slaapzak/deken, laarzen, warme en waterdichte kleding. Neemt u vooral brood mee voor vrijdag en zaterdagmorgen. Een gevulde thermosfles is niet noodzakelijk, doch kan als prettig worden ervaren.

Vertrek op vrijdagmiddag 11 april om 16.00 uur vanaf het Oosterspoorplein te Hilversum. Zondagmiddag om 14.00 uur is de afvaart richting huis.

Opgave zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk tot 26 maart a.s. bij C. de Rooy, tel. 02158-1641 (na 18.00 uur), onder opgave wel/geen auto-bezitter en het aantal personen. Kosten ca. f 55,- per persoon.

- donderdag 24 april : Groenland, land van Eskimo's en zeevogels
Ervaringen van de Ned. Groenland Expeditie 1973. Doel van deze expeditie was onderzoek van de zeevogels aan de oostkust van Groenland. De ontmoeting met Eskimo's, die nog altijd van de jacht leven en de zeevogels, speelde zich af in een imponerend landschap van bergen, sneeuw en ijs. Deze dialoog wordt verzorgd door de heer K. de Korte, medewerker aan het Zoölogisch Museum te Amsterdam.
Plaats: Goede Herderkerk, Simon Stevinweg te Hilversum, aanvang: 20.00 uur.
- zaterdag 26 april : Ochtendexcursie Eempolder.
Onder leiding van mevr. H.W.Reddingius en de heer W.E.Cohen, die al geruime tijd meewerken aan de inventarisatie van dit gebied. De beide gidsen zullen u laten kennismaken met de mooiste plekken en de aldaar waar te nemen vogels.
Vertrek: 6.00 uur vanaf het einde van de Meentweg te Eemnes.
- dinsdag 13 mei : Noodschool, Graaf Wichmanstraat 3, Hilversum.
Zie ook opmerking bij 8 april.
- donderdag 22 mei : Kontaktwerkavond in het Noodschooltje, Graaf Wichmanstraat 3 te Hilversum.
Over deze kontaktwerkavond verneemt u meer in de volgende Korhaan.

Verder kunt u tegemoet zien:

in de maand mei: Naardermeer avond-excursie

vrijdag 6 juni : Inventarisatie-avond-excursie Ankeveense plassen, aanvang: 19.00 uur.

Over beide excursies verneemt u meer in de volgende Korhaan.

BETALING KONTRIBUTIE

Er zijn nog enkele leden die nog niet hebben gereageerd op de hen toegezonden accept-girokaart.

Wellicht zijn deze leden thans bereid de Kontributie voor 1975 thans per omgaande aan de penningmeesteresse over te maken.

ALGEMENE LEDENVERGADERING.

van de Vogelwerkgroep het Gooi e.o. op donderdag, 27 maart 1975, in de zaal van de GOEDE HERDERKERK, Simon Stevinweg 146 te HILVERSUM.
Aanvang : 20.00 uur.

A g e n d a

1. Opening.
2. Vaststelling van het verslag van de algemene ledenvergadering van 28 maart 1974 (opgenomen in de Korhaan van 1974, nr. 4):
3. Bespreking van de onderstaandejaarstukken en de plannen voor 1975:
 - a. verslag van de secretaris;
 - b. verslag van de subgroep avifauna;
 - c. verslag van de subgroep nestkasten;
 - d. verslag van de subgroep excursies;
 - e. verslag van de subgroep Z. Flevoland.Deze stukken zijn elders in dit nummer van de Korhaan opgenomen.
4. Bespreking van het redactiebeleid van de Korhaan.
De subgroep De Korhaan heeft geen afzonderlijk verslag opgemaakt; enkele gegevens zijn opgenomen in het verslag van de secretaris.
5. Bespreking van het financieel beleid.
 - a. verslag van de kascommissie;
 - b. vaststelling van de rekening over 1974;
 - c. goedkeuring van de begroting voor 1975;
 - d. voorstel tot wijziging van artikel 6 van het Huishoudelijk Reglement.
Dit artikel luidt als volgt:
"Voor het lidmaatschap van de vereniging is een contributie verschuldigd.
"De contributie van huisgenoot-leden bedraagt de helft van de normale contributie.
"Indien mocht blijken dat verhoging van de contributie noodzakelijk is wordt het besluit daartoe genomen in een voor 31 december te houden buitengewone algemene ledenvergadering.
Voorgesteld artikel 6 te wijzigen als volgt:
Voor het lidmaatschap van de vereniging is een contributie verschuldigd. Deze wordt vastgesteld tijdens de algemene ledenvergadering of tijdens een buitengewone algemene ledenvergadering.
De contributie van huisgenoot-leden bedraagt maximaal de helft van de normale contributie.
Indien mocht blijken dat verhoging van de contributie noodzakelijk is, wordt daartoe het besluit genomen in de algemene ledenvergadering of in een voor 31 december te houden buitengewone algemene ledenvergadering.
- e. voorstel tot contributieverhoging; het bestuur stelt voor in verband met de gestegen kosten de contributie m.i.v. 1 januari 1976 te verhogen tot f 20,— en de contributie voor de huisgenootleden te handhaven op f 7,50.
6. Bestuursverkiezing.
 - a. verkiezing van een voorzitter;
Het bestuur stelt voor de heer J. Harder opnieuw te benoemen tot voorzitter.
 - b. voorziening in de vacature J. Klein tengevolge van periodieke aftreding;
Het bestuur stelt voor de heer J. Klein in deze vacature te benoemen.

- c. in de in 1974 ontstane vacature P.v.d.Poel heeft het bestuur tussentijds benoemd de heer R.van Poelgeest; het bestuur stelt de algemene ledenvergadering voor deze benoeming te bekrachtigen;
- d. kandidaten voor de vervulling van de vacatures voor de subgroepen nestkasten en de Korhaan kunnen op het tijdstip van het samenstellen van deze agenda nog niet worden aanbevolen.

7. Benoeming leden kascommissie.

Het bestuur stelt voor opnieuw te benoemen de heren L.F.Rijnja en S.H.Poelstra.

Volgens artikel 10 van de statuten moet een eventuele tegenkandidatuur voor de algemene ledenvergadering door tenminste vijf leden schriftelijk bij het bestuur worden ingediend, vergezeld van een schriftelijke bereidverklaring van de kandidaat.

8. Rondvraag.

9. Sluiting.

Het bestuur

THANS IS VERSCHENEN:

V U N T U S

EEN BROEDVOGELINVENTARISATIE

een uitgebreid verslag van het inventarisatieweekend in mei 1974 door de VWG het Gooi e.o.

Naast de gebruikelijke inventarisatiegegevens bevat het verslag een uitvoerige bespreking per soort en een waardering van het gebied.

Verder zijn kaarten bijgevoegd, waarop de verschillende waarnemingen zijn ingetekend.

Prijs: f 2,-- per stuk.

Het verslag is verkrijgbaar op de volgende adressen:

- J.Harder, Alexanderlaan 20, Hilversum;
- J.Klein, Zwaardemakerstraat 12, Bussum;
- op de ledenavonden in de Goede Herderkerk, Simon Stevinweg te Hilversum;
- op de avonden in de noodschool, Graaf Wichmanstraat 3 Hilversum.

JAARVERSLAG VAN DE SECRETARIS OVER 1974

Aantal leden

Op 31 december 1973 bedroeg het aantal leden:	232
Aantal leden, die in 1974 werden afgeschreven wegens bedanken, vertrek e.d.	<u>38</u>
	194
Aantal in 1974 ingeschreven nieuwe leden	<u>27</u>
Zodat het aantal leden op 31 december 1974 bedroeg	<u>221</u>
In dit aantal zijn begrepen: 2 ereleden en 14 huisgenoot-leden.	

Bestuur

Het bestuur werd gevormd door:
de heer J. Harder, voorzitter sedert de jaarvergadering van 28 maart 1974, tot welke datum deze functie vacant was;
de heer J. Klein, secretaris;
mevr. H. E. Disselkoen-Piepers, penningmeesteresse;
de heer P. van der Poel, op 10 oktober 1974 opgevolgd door
de heer R. van Poelgeest, voor de subgroep avifauna;
mevr. L. J. Dwars-van Achterbergh voor de subgroep excursies;
de heer R. G. Moolenbeek voor de subgroep nestkasten;
de heer J. Koel, op 15 januari 1974 opgevolgd door
mevr. A. C. Hartlief, voor de subgroep Z. Flevoland;
mevr. M. A. F. H. de Wijs-Tabois.

Voor de subgroep De Korhaan werden de bestuursvergaderingen tot 1 december 1974 bijgewoond door de heer D. J. M. Ras, die echter geen deel van het bestuur wilde uitmaken.

Het bestuur vergaderde op 15 januari, 19 februari, 3 april, 19 mei, 20 juni, 29 augustus, 10 oktober en 10 december 1974.

Ledenavonden

In 1974 werden de ledenavonden gehouden op:

- 24 januari - lezing met film over de betekenis van eendekooien voor de vogelstand door de heer S. Braaksma;
- 28 februari - lezing met dia's over het dierenleven in Afrika door de heer Jan L. Bos;
- 28 maart - algemene ledenvergadering, na afloop waarvan de heer Y. S. Vogel dia's vertoonde over Joegoslavië en Roemenië;
- 25 april - lezing over de Gierzwaluw door de heer Dr. P. L. Ploeger;
- 26 september - lezing over de Valkerij in Nederland door de heer H. J. Slijper;
- 24 oktober - lezing met dia's over de Vogeltrek en trekvogels door de heer en mevrouw Bloem;
- 23 november - lezing met dia's over ontstaan en ontwikkeling van Z. Flevoland door de heer D. A. Jonkers.

Uitgaven

In het verslagjaar kwamen de volgende uitgaven tot stand:

- a. verslag herfsttrektelling 1972;
- b. idem 1973.

Beide verslagen werden als bijlage gevoegd bij de Korhaan van november/december 1974.

Ingediende bezwaren

- a. bij Gedeputeerde Staten van Friesland werd bezwaar gemaakt tegen het openen van de mogelijkheid van gasboringen op Ameland;
- b. bij de burgemeesters in ons werkgebied werd aangedrongen op het niet in ontvangst nemen van aan te bieden eerste kievitseieren;

- c. medewerking werd toegezegd aan de Actie Stop Massale Vogelmoord;
- d. het ministerie van C.R.M. werd met goed gevolg geattendeerd op het zonder vergunning aanleggen van wegen in het beschermde natuurmonument De Zanddijk.

Planologische maatregelen

- a. Een delegatie van het bestuur heeft op 15 januari 1974 deelgenomen aan de discussie over het ontwerp-basisplan en het daarop betrekking hebbende beleidsadvies, uitgaande van de commissie voor natuurschoon en recreatie van het Gewest Gooiland;
- b. activiteiten t.a.v. andere maatregelen werden niet zelfstandig ondernomen, daar de voorkeur werd gegeven aan gezamenlijk optreden via de contactraad voor natuurbescherming in het Gooi.

Vogelcursus

Zowel in het voor- als in het najaar werd wederom een geslaagde vogelcursus gehouden voor beginners.

Met de commissie die deze cursussen organiseert, werd overeengekomen dat de cursus een zelfstandige financiële administratie zal voeren, dat het bestuur van de VWG regelmatig op de hoogte zal worden gehouden van de gang van zaken, dat na afloop van iedere cursus een financieel overzicht zal worden verstrekt en dat de uit de batige saldi aangeschafte apparatuur eigendom is van de VWG.

Huisvesting

M.i.v. 1 november 1974 heeft de VWG de beschikking over een lokaal van een voormalige noodschool aan de Graaf Wichmanstraat te Hilversum. Hierin zal de documentatie en het archief worden ondergebracht, terwijl het tevens zal worden gebruikt voor werkbijeenkomsten van allerlei aard.

De Korhaan

Deze is in 1974 zesmaal verschenen. De subgroep De Korhaan maakt geen afzonderlijk verslag.

Contacten met andere organisaties

Gedurende het gehele verslagjaar werden goede contacten onderhouden met

- a. Stichting Het Gooisch Natuurreservaat;
- b. Contactraad Natuurbescherming in het Gooi;
- c. Werkgroep Ontwikkeling Eemland;
- d. Commissie Natuurschoon en Recreatie van het Gewest Gooi- en Vechtstreek;
- e. Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels;
- f. Contactorgaan voor Vogelstudie van de KNNV;
- g. SOVON;
- h. Staatsbosbeheer;
- i. Rijksinstituut voor Natuurbeheer;
- j. Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland;
- k. Go o i s e Jeugdbonden voor Natuurstudie.,

Activiteiten van de subgroepen

Hiervoor wordt verwezen naar de afzonderlijke jaarverslagen.

De secretaris,
J.Klein

JAARVERSLAG 1974 VAN DE SUBGROEP AVIFAUNA.

De nu reeds traditionele Waterhoentelling werd weer gehouden op 19 en 20 januari. Een verslag daarvan verscheen in de Korhaan; een samenvatting van tellingen van drie jaar verscheen in het Vogeljaar. Ook de Roofvogeltelling is weer gehouden, na afloop van de benzinedistributie die het geheel op losse schroeven had gezet. Ook hiervan is het verslag reeds in de Korhaan verschenen.

Van de diverse gebieden die in het voorjaar geïnventariseerd werden zullen de verslagen successievolijk in de Korhaan verschijnen. De Vuntus werd op broedvogels geïnventariseerd middels een inventarisatieweekend en enkele aparte excursies, een samenvatting van het verslag vond u reeds in de vorige Korhaan. De inventarisatie van het Gooi voor het Atlasproject schiet al aardig op; het centrale deel is al vrijwel klaar, aan enkele blokken aan de randen is men al bezig zodat in 1975 ons hele werkgebied afgewerkt kan zijn.

In de herfst zijn weer trektellingen gehouden, nu vanaf een telpunt nl. Magdalena aan de Gooimeerkust. Verder werd in november het grootste deel van Gooi-en Vechtstreek geteld op waterwild, samen met Natuurmonumenten en de Jeugdbonden.

Het archief is naar het noodschooltje gebracht en is daar voor iedereen toegankelijk (iedere 2e dinsdag in de maand). Verder is de samenstelling van de subgroep gewijzigd: Paul van de Poel verliet de groep en werd opgevolgd door Eduard Osieck, Henk ten Veen en Bob van Poelgeest. Aart Bode bleef de waarnemingenrubriek in de Korhaan verzorgen.

Bob van Poelgeest.

JAARVERSLAG 1974 SUBGROEP NESTKASTEN.

Zoals elders in de Korhaan te lezen valt heb ik mijn taak van nestkasten-man nu definitief aan de kant moeten schuiven.

Aan het maken van eindverslagen ben ik niet toegekomen. Wel heb ik diverse bestuursvergaderingen bijgewoond en contact gelegd met de nieuwe nestkasten-man bij het Gooisch Natuurreservaat. Het uitkijken naar een opvolger heeft niets uitgehaald zodat de subgroep momenteel onbemand is. Het nestkaartensysteem breidde zich aanzienlijk uit (i.h.z. dank aan E.R. Osieck en B. v. Poelgeest); we bezitten nu ongeveer een 1500 ingevulde kaarten.

Voor enkele gebieden werden nieuwe controleurs aangezocht en aan het Waterleidingbedrijf Midden-Nederland werd vergunning gevraagd voor het plaatsen van nestkasten in een van hun terreinen. Het Torenavalk-onderzoek in de polder Zuidelijk Flevoland werd voortgezet (E.R.Osieck).

R.G.M.

JAARVERSLAG 1974 VAN DE SUBGROEP ZUIDELIJK FLEVOLAND.

Vergaderingen

De vergaderingen vonden dit jaar gemiddeld om de twee maanden plaats, n.l. op I2-2, 9-4, 27-5, I7-9 en I2-II. De afspraak, zoveel mogelijk op de tweede dinsdag van de maand bijeen te komen, was in de zomertijd moeilijk vol te houden.

Tellingen

De tellingen vonden dit jaar om de I4 dagen plaats. Door de benzineschaarste is er gedurende de maand januari niet geteld langs de zuiddijk van de polder. De Gooimeerkust-tellingen hebben wel doorgang kunnen vinden. Gebleken is, door vergelijking van gegevens van tellingen van de dijk en de kust op een dag, dat de tellingen langs de kust zeker waarde hebben.

In de herfst werden aan de kustzijde grote groepen Kleine zwanen (+ 500) waargenomen, die vanaf de dijkzijde niet zijn gesignaleerd.

Van traject 3 van de kust zijn meerdere malen meldingen van grote concentraties kokmeeuwen (600) binnen gekomen.

Langs de dijk in Zuidelijk Flevoland, waar gewerkt wordt over grote afstand en er langs de dijk niet veel meer dan steriele opgespoten zandgronden liggen, viel dit jaar weinig waar te nemen aan vogelsoorten en aantallen. Vanaf paal 12 consolideert de toestand zich, waardoor er dit jaar een normaal aantal broedvogels aanwezig was. Dat tellingen vanaf de dijk van belang blijven voor waarnemingen op het meer, blijkt uit waarnemingen van concentraties Zwarte sterns en Kokmeeuwen in de nazomer, waarvan de aantallen respectievelijk 3200 en 1700 bedroegen.

De indruk bestaat dat veel vogels beschorning tegen waterrecreanten zoeken langs de Gooimeerkust, waar het over het algemeen rustig is omdat het water te ondiep is voor de scheepvaart en de rietkraag' prachtig dekking biedt aan de watervogels.

Vergeleken met voorgaande jaren is er duidelijk van een teruggang sprake van de waarnemingen van Tafel- en Kuifeenden.

Waarnemingen

Door de bouw van een rioolwaterzuiveringsinstallatie in de gemeente Huizen, acht de subgroep het van belang, nauwlettend te bestuderen, waar zich de grootste concentraties vogels zullen bevinden op het Gooimeer.

In de komende tijd zal het water zeker schoner worden en het voelsel voor de watervogels toenemen, waardoor een vermeerdering van de watervogelstand valt te verwachten.

Zanddijk

De leden van de subgroep hebben het afgelopen jaar van de Stichting Stad en Lande vergunning ontvangen tot het betreden van de Zanddijk.

Leden

Het aantal leden (15) is ongewijzigd gebleven. Wel heeft er een wisseling plaats gevonden onder de leden.

de secretaresse van de subgroep
Zuidelijk Flevoland,
A.C. Hartlief.

JAARVERSLAG VAN DE SUBGROEP EXCURSIES OVER 1974.

In 1974 werden 17 excursies gehouden, te weten:

3 avondexcursies

- 6 maart: Uilenexcursie naar het landgoed Groeneveld en omgeving; ondanks de enorme mist waren 27 deelnemers aanwezig; er werd helaas weinig gehoord.
16-20 mei: roeiexcursies Naardermeer; 9-13 personen.

1 nachtextcursie

- 15-16 juni: gezamenlijk met de VNW 's-Hertogenbosch langs de uiterwaarden van de Waal; 16 deelnemers; gehoord werden o.a. Kwartelkoning, Kerkuil, jonge Bosuilen, talrijke zangers zoals Spotvogel, Wielewaal, Karekieten en Bosrietzangers; totaal 74 soorten.

7 ochtendexcursies

- 12 jan.: Gooilust; slechts 4 deelnemers wegens het slechte weer;
30 mrt.: Einde-Gooi; 11 deelnemers;
12 mei: Oppad; 14 deelnemers genoten tijdens de vroege ochtenduren van o.a. de Tuinfluiter, Wielewaal, Goudvink, Riet-, Bosriet- en Sprinkhaanrietzangers, Koekoek; 57 soorten lieten zich zien en horen;
22 juni: Dammerkade; 13 personen begonnen de excursie bij het Bergse Pad; Boomvalk en Woudaapje vlogen langs de waterkant; veel jonge Meerkoeten; gehoord werd de Waterral; 42 soorten werden genoteerd;
26 okt.: Ankeveen en omgeving; na veel regen tijdens de voorgaande dagen was het tijdens de excursie zowaar droog; resultaat 48 soorten;
30 nov.: Schaep en Burgh; waargenomen 29 soorten, waaronder Buizerd, Grote bonte specht, Koperwieken, Kramsvogels, diverse soorten mezen; in het aangrenzende Swaenenburgh een groep Kepen van ca. 200 exx. en in Boekenstein 6 Reeën;
15 dec.: Zanddijk en Gooimeerkust vanuit Fort Ronduit te Naarden; 11 deelnemers zagen 35 soorten.

4 dagexcursies

- 23 feb.: Ganzenexcursie naar Friesland; door gebrek aan auto's (benzineschaarste en autoloze zondag) slechts 4 deelnemers; gezien diverse grote concentraties ganzen; ook op de terugweg door O.Flevoland; schatting van 50.000 exx. o.a. Grauwe, Kol-, Riet-, Kleine riet- en Brandgans; bovendien 50 andere soorten, zoals Buizerd, Ruigpootbuizerd, Blauwe kiekendief en veel soorten eenden;
17 mrt.: Texel; 10 deelnemers; zonnig maar veel wind; veel Smienten werden gezien en Rosse grutto's, Zwarte ruiters, IJsselse brilduiker en op de schorren ± 3500 Rotganzen; eindresultaat 64 soorten;
21 sep.: Amsterdamse Waterleidingduinen met de N.S.; door een misverstand over het van te voren opgeven helaas afgelast;
17 nov.: Texel; door gebrek aan auto's (op een andere manier is een dagtocht niet te verwezenlijken) niet doorgegaan.

2. weekendexcursies

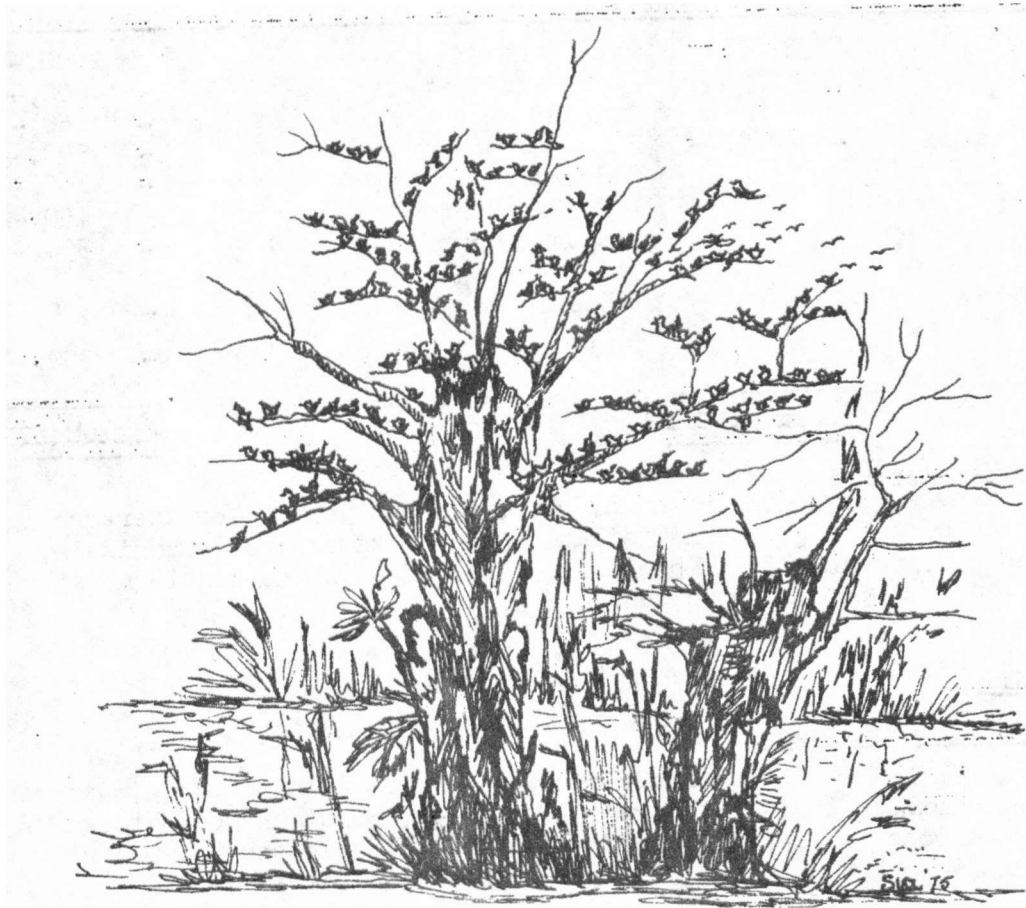
- 19-21 apr.: Schiermonnikoog; 14 deelnemers; 92 soorten werden genoteerd (voor kort verslag zie Korhaan jg. 8, nr. 5; volledige verslag berust in het archief);
- 18-20 okt.: Schiermonnikoog; door ziekte en diverse andere omstandigheden namen maar twee leden aan de tellingen tijdens dit weekend deel.

Zie voor meer gegevens excursieverslagen in de reeds verschenen Korhanen.

In het begin van het jaar speelde het beperkte autogebruik maar ook het weer een rol mee, waardoor het aantal deelnemers aan de excursies niet groot was.

Wij hopen in 1975 wat vaker onze nieuwe leden tijdens onze excursies te mogen ontmoeten.

L.J. Dwars-van Achterbergh

FINANCIËEL OVERZICHT 1974

Kontributies	f 3107,50	De Korhaan(x)	f 2273,28
Vrijwillige bijdr.	- 108,—	Secretariaat	- 554,01
Subsidie G.N.R.	- 800,—	Penningmeester	- 33,62
Rente bank	- 46,61	Div. bestuurskosten	- 166,73
		Ledenavonden	- 533,60
Nadelig resultaat	- 113,80	Bijdrage Contactraad	- 25,—
		Bijdrage Com.Besch.Trekvogels	- 25,—
		<u>SUBGROEPEN:</u>	
		Zuid.Flevoland	f 29,43
		Nestkasten	- 190,15
		Avifauna	- 186,78
		Excursie	- 4,50
			- 410,86
		Nadelig resultaat Rapporten	- 32,91
		Propaganda/Tentoonstellingen	- 36,30
		Het Vogeljaar(x)	- 84,60
	<u>f 4175,91</u>		<u>f 4175,91</u>

Van de met een (x) gemerkte posten wordt hierna een toelichting gegeven.

BEGROTING 1975

Kontributies	f 3150,—	De Korhaan	f 2600,—
Subsidies	- PM	Secretariaat	- 600,—
Nadelig saldo	- 2250,—	Penningmeester	- 150,—
		Ledenavonden	- 800,—
		Sg.Zuid Flevoland	- 100,—
		Sg.Nestkasten	- 150,—
		Sg.Avifauna	- 300,—
		Kosten noodschool	- 400,—
		Diversen	- 300,—
	<u>f 5400,—</u>		<u>f 5400,—</u>

Décharge-verklaring:

Ondergetekenden, S.H.Poelstra en L.F.Rynja, leden van de Vogelwerkgroep het Gooi en omstreken, benoemd tot leden van de kascontrole-kommissie, hebben op 3 februari 1975 de boeken en bescheiden van de penningmeesteresse gecontroleerd en akkoord bevonden.

Toelichting:Het Vogeljaar 1973 en 1974

In beide jaren zijn de kosten hoger geweest, dan het totale bedrag, dat van de leden-contribuanten is ontvangen. Dit is o.a. ontstaan doordat een aantal leden moest worden geroeyeerd wegens contributie-schuld. Onder deze leden was ook een aantal abonnees op het Vogeljaar.

De Korhaan

Op de balans is een bedrag van f 400,— opgenomen voor voorraad van stencils, papier en omslagen. Aan de creditzijde werden de kosten geboekt welke in 1975 zijn voldaan, doch welke op 1974 betrekking hadden.

EXCURSIE EINDE-GOOI OP 27 JANUARI 1975.

Daar de opkomst nogal groot was, splitsten we de groep in tweeën. Terwijl we nog even op eventuele laatkomers wachtten, klonk vanuit het bos de zang en het geknisper van een Roodborst. Over onze hoofden vlogen intussen verscheidene groepjes sijzen, waaronder een of meerdere Barm-sijzen.

Overal langs de weg bungelden aan de elzenproppen Kool-Pimpel- en Staartmezen. In de weilanden waren veel Kokmeeuwen aan het fourageren. Op een van de palen zat een Grote lijster. De juveniele Kokmeeuwen maakten een geluid, dat aan dat van de Stormmeeuw deed denken. Groepjes Zilvermeeuwen vlogen hoog over, in de richting Loosdrecht. Een groep van veertig Koperwieken kruiste ons pad, terwijl in de weilanden een twintigtal Kramsvogels neerstreek. Op grote afstand zagen we een enorme vlucht vogels in de lucht. Vrij hoog. Het was met geen mogelijkheid vast te stellen welke soort het was.

Bij "het schip" (marinekamp) fourageerden drie Goudvinken. Goed te zien daar ze bij het hek heen en weer vlogen en op de grond kwamen. Drie Knobbelzwanen kwamen luid zovend over. De geluiden van vinken, Ringmussen, Houtduiven, maar vooral Kool- en Pimpelmezen drongen tot ons door vanuit het bos.

Er werd een enkele Blauwe reiger gezien. Ook waren er weinig Bonte kraaien terwijl er tevens meerdere Zwarte kraaien en Kautjes bekeken konden worden.

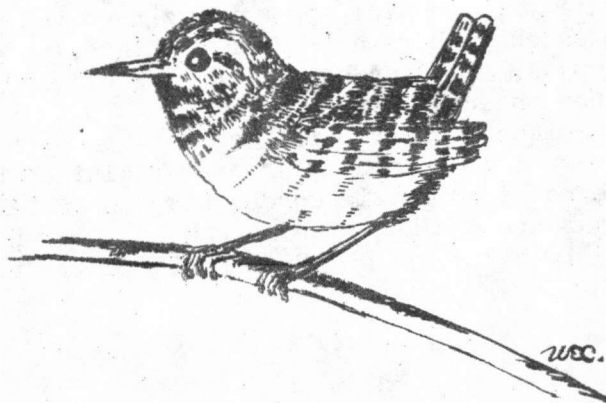
Op het landgoed waar de andere helft van de Groep begon, was het ongeveer identiek. Wel kwamen daar de Zwarte mees, Goudhaantje en Vuurgoudhaantje bij, als ook de Boomklever en Boomkruiper, die al luid riepen. Verscheidene Grote bonte spechten lieten zich horen. Ergens lag nog een restant van een "spechtensmidse". Zo konden we de mensen, die dit nooit eerder zagen, tonen hoe een dennekegel door de vogel klemgezet wordt in een holte van de boom of soms in een gaffel, zodat hij de kegel kan leegpikken.

De zang van de Grote lijster hebben we niet gehoord. Jammer, want die zingt vaak al in januari en het geluid klinkt dan zo gaaf wanneer er geen andere vogelzang tussen zit.

Toen we het bos verlieten, staken twee reeën het pad over. Behalve de reeds genoemde soorten zagen we nog:

Buizerd-Waterhoen-Stormmeeuw-Turkse tortel-Winterkoning-Heggemus-Groenling-Huismus-Spreeuw-Ekster-Vlaamse gaai.

R.W.T.

DAGEXCURSIE FLEVOPOLDERS OP ZATERDAG 8 FEBRUARI 1975.

De zon deed haar eerste serieuze aanval op de nevelsluiers boven het land toen we, ter hoogte van het Naarderbos, waren uitgestapt om te kijken naar het daar reeds aanwezige vogelleven; Scholeksters, Bonte en Zwarte kraaien, Roeken en Kauwtjes, diverse soorten meeuwen en wat Veldleeuweriken struinden er rond en een vluchtje Smienten kwam over. Op het water dreef een vijftal Grote zaagbekken, die zich aan onze al te belangstellende blikken onttrokken door zo nu en dan onder te duiken.

Toen we de brug bij Muiderberg over waren en de Gooimeerdijk afreden, had de zonnewarmte de natte nevels verdreven; de gehele dag zou zij onze stralende begeleidster blijven, zodat het wel leek alsof zij zelf plezier had over die enthousiaste groep vogelaars daar in dat vlakke land. Langs de dijk werd enige malen halt gehouden voor diverse eendachtigen zoals Kuif- en Tafeleenden, Grote zagers, Brilduikers en een Middelste zaagbek (vr.); in de polder werden o.a. een Blauwe kiekendief (mn.), een aantal Torenvalken en een troepje Bergeenden waargenomen.

Even voorbij de afslag Gooiseweg richtten onze blikken en kijkers zich op het daar in de polder gelegen ganzenreservaat, grote plassen, omzoomd met riet en stoppeland en bezaaid met vogels; een 450 Kolganzen, waakzaam en onrustig, er werd heen en weer en af en aan gevlogen; twee Brandganzen streken neer achter een rietkraag; ook werd een grote Smientenwolk gezien, een prachtig geheel van opblikkerende witte vleugelspiegels in het zonlicht. Over het meer aan de andere kant van de dijk vlogen enkele Nonnetjes.

Vervolgens reden we terug, sloegen de Gooiseweg in en herdoopten die onmiddellijk tot Klapeksterweg, toen we twee van deze vogels goed te zien kregen in de jonge boompjes aan de wegkant; voor beide werd natuurlijk wel even gestopt! Ook zaten hier nogal wat Torenvalken en vlogen er wat Blauwe kiekendieven boven de ruigten aan weerszijden van de zojuist van zijn nieuwe naam voorziene weg, die we vervolgens afreden. We wipten de Knardijk over, Oostelijk Flevoland in; in de schaduw van de machtige dijk reden we in noordwestelijke richting, reeds likkebaardend bij het zien van de naamaanduidingen van de wegen, zoals Pijlstaartweg en Vogelweg.

Deze bordjes kregen gelijk. Spoedig stonden we langs de weg, kijkend naar een Blauwe kiekendief-man, terwijl dat deel van de groep, dat daardoor nog niet volledig was afgeleid, ook nog een biddende Ruigpootbuizerd opmerkte; door enkele leden van de groep werd ook een zwerm Fraters, misschien een 150 exemplaren ontdekt, vliegend even achter onze Ruigpoot, die inmiddels op een paaltje had plaatsgenomen.

Een stukje verder stonden enkele Duitse vogelaars het veld in te turen, reden om de auto's onmiddellijk in de wegkant op te stellen. Heeft u wel eens ruim 600 Fraters door elkaar horen praten? En dan niet in een Limburgse kloostertuin maar in de vrije natuur, in de vorm van kleine, bruine vink-achtigen, die niet erg schuw zijn en van gezelligheid houden. De meeste zaten verborgen in de rietruigte, andere zaten in jonge sprietige boompjes, die daardoor een bijna bebladerd aanzien kregen. En maar kwetteren onder elkaar!

Op de nadering van een Ruigpootbuizerd vloog al wat Frater heette naar de andere kant van de weg en zette zich daar op aardkluiten op de grond en in bomen zodat we ze nog eens rustig konden bekijken en beluisteren en onze Ruigpoot bijna vergaten; deze had zich de bekende zegswijze: „een onhandige haas in de hand is beter dan 600 Fraters in de lucht” bijtijds

herinnerd, en was al onderweg naar een volgend jachtveld. Het feit, dat we daar ook nog een mn. en een vr. Blauwe kiekendief aantreffen kon ons echter niet doen vergeten, dat we vandaar troepen ganzen hadden gezien, die blijkbaar ergens daalden. Met enige moeite maakten we ons van die prachtige plek los en reden door tot even voor het punt waar de Knarweg een hoek maakt met de Meerkoetenweg; en vanaf die plaats hadden we uitzicht op een bewegende horizon van grazende Kolganzen, die de lucht vulden met gakkend ganzengeluid... De massaal fouragerende groep vogels bood een onvergetelijke aanblik; volgens onze excursieleider en ganzenkenner, de heer Ploeger, waren hier zo'n 37.000 Kolganzen aanwezig, nog afgezien van een tachtig Brandganzen, die hier en daar de lichte kop opstaken. En of je dit nu ziet als meer geroutineerd vogelaar, die al wel iets gewend is, of als beginner, zoiets blijft iets om een flinke tijd bij stil te staan! Wat we dan ook deden.

Toen iedereen in meer dan een betekenis uitgeteld begon te raken, begaven we ons naar een restaurant in Lelystadhaven. Daar aanmerkelijk aangesterkt begaven we ons Knardijkwaarts alwaar we een groepje Grauwe ganzen en een kleine zwerm Goudplevieren signaleerden; wat verderop werd voorgesteld, onze groep te splitsen in sub-groepen, waarmee werd aangesloten bij een gewaardeerde VWG-traditie. De eerste groep toog huiswaarts en de tweede hield een op-de-plaats-rustpauze in de auto, de derde groep reed de Knardijk verder af, daarbij voorrang verlenend aan een tegemoetkomende Ruigpootbuizerd - de derde die dag! - en aan twee Blauwe kiekendieven-dames. Ook hield deze groep het oog op de uit hun fourageergebieden naar hun rustplaatsen in Zuidelijk Flevoland vliegende Kolganzen, die in brede linies overkwamen; daarbij werden ook ganzentropen gezien, bestaande uit Kolganzen en enkele Riet- en Brandganzen, die juist in tegenovergestelde richting vlogen.

De overige excursiegenoten hadden zich verenigd in subgroep vier, de schuilhutgroep; twee leden daarvan hadden zich in hun lieslaarzen laten zakken, de anderen hadden gewone laarzen en gezamenlijk schuifelden ze over het op verschillende plaatsen door water of modder onzichtbare en hier en daar door ijs spekgladde plankier in de richting van de schuilhut. Een deel van deze groep keerde voortijdig terugje omdraaien op zulk glad hout lijkt mij een kunst op zichzelf - en een zestal dapperen, die de hut bereikten, kwamen na enige tijd teruggeleden, zonder overigens vanuit de hut grootse waarnemingen te hebben gedaan.

Na de hereniging stapten we in de auto's, reden de Knar af en de Oostvaardersdiepdijk op, draaiden even de parkeerpijler voorbij Lelystadhaven op; vanwaar we een prachtig gezicht hadden op een groepje Grote zagers, Krakeenden en Brilduikers, dat daar in het water te dobberen lag. Na een en ander uitvoerig te hebben bekeken zetten we koers in de richting van Muiderberg, onze blik, voorzover het verkeer dat toeliet, gericht op het water, rechts, en de polder, links; zodoende zagen we nog een paar Krakeenden en ook de Klapekster, boven in een struik dichtbij het gemaal de Blocq van Kuffeler, ontging ons niet.

Bij Pampushaven werd even gestopt om de diverse eendesoorten daar te bespieden en we keken een groepje van ongeveer veertig Goudplevieren na, voordat we huiswaarts togen. En zo loopt met dit verslag een prachtige vogeldag ten einde; doch ik wil dit stukje niet afsluiten zonder dank uit te spreken aan onze excursieleiden-chauffeurs, die zulk voortreffelijk rijwerk verrichtten en in het bijzonder aan het adres van onze excursieleider, de heer Ploeger, die op de hem kenmerkende, sympathieke en deskundige wijze, een groep enthousiaste vogelaars een dag lang begeleidde!

WERKZAAMHEDEN VOOR HET ATLASPROJECT IN 1975.

In de vorige Korhaan heeft u de resultaten kunnen lezen van 1973 en 1974. Daarbij was ook aangegeven dat er nog een aantal vakken onvolledig onderzocht is. Tevens blijft het natuurlijk mogelijk dat er in de reeds volledig bekeken vakken nieuwe broedvogelsoorten opduiken. De Gooise onderzoekers van het Atlasproject doen daarom een beroep op iedere vogelaar(-ster) dit jaar speciaal te letten op de volgende soorten:

Dodaars	Boomvalk	Gele kwikstaart
Woudaapje	Waterral	Grote karekiet
Roerdomp	Watersnip	Goudhaantje
Zomertaling	Visdief	Bonte vliegenvanger
Kuifeend	Holenduif	Glanskopmees
Tafeleend	Bosuil	Geelgors
Bergeend	Kleine bonte specht	Appelvink; Futter

Het wordt zeer op prijs gesteld als u alle waarnemingen van deze soorten, die (mogelijk) betrekking hebben op broedvogels, op de waarnemingskaartjes zet en aan de heer A. Bode doet toekomen. (desnoods op een andere wijze doorgeven, als u het maar wel doet!)

Bovendien is het altijd belangrijk om te vermelden wat u ziet, bv.: baltsgedrag, afleidingsgedrag, nestbouw, transport van nestmateriaal, voedsel voor jongen, nestvondsten, jonge vogels, enz. We rekenen weer op uw aller medewerking.

J. Harder.

RECTIFIKATIE

De waarnemingen van J. Harder, gedaan bij de Zanddijk en Fort Ronduit zijn niet, zoals in de Korhaan staat vermeld, gedaan op 14 december 1974 maar op 15 december 1974.

TELEFOONAANSLUITING VOORZITTER

Sinds kort is uw voorzitter Jelle Harder ook telefonisch bereikbaar en wel onder nummer 02150-52842.

Voor al uw vogelproblemen en informatie kunt u zich nu nog sneller tot hem wenden.

BIBLIOTHEEK

In het noodschooltje aan de Graaf Wichmanstraat 3 te Hilversum (geopend elke tweede dinsdag van de maand vanaf 19.30 uur) is het mogelijk vogeltijdschriften, vogelwerkgroepblaadjes, diverse publikaties etc. in te kijken en te lezen.

Voor deze bibliotheek kunnen we natuurlijk ook altijd uw overtollige tijdschriften, boeken en publikaties, welke betrekking hebben op de natuur, gebruiken.

Gooit u deze vooral niet weg, uw VWG weet er raad mee!

BESTUURSMEEDELING.

De heer R.G. Moolenbeek deelde ons bij brief van 2 februari 1975 mede, dat hij zich tengevolge van persoonlijke omstandigheden genoodzaakt ziet zijn functie van VWG-bestuurslid en nestkastenman neer te leggen. Gezien de aard van deze omstandigheden - tijdgebrek tengevolge van zijn studie - kan het bestuur niets anders dan begrip hebben voor dit besluit.

De heer Moolenbeek heeft lange tijd met enthousiasme gewerkt voor de subgroep nestkasten. In de bestuursvergaderingen was hij een gewaardeerd medelid.

Hiervoor wil het bestuur hem namens de gehele VWG van harte dank zeggen.

J. Klein, secretaris.

LEDENMUTATIES.

Nieuwe leden:

nevr. L.J.B. saujon-Blon, Oud-Loosdrechtsedijk 115, Oud-Loosdrecht,

nevr. M.C.J. Both-Bosman, Oud-Bussunerweg 24, Huizen, 02152-52376;

hr. J.W. van Galen Last, Diepenbroickpark 42, Weesp;

mevr. M.M.J. Harder-Staal, Alexanderlaan 20, H'sum, 02150-52842,
(huisgenootlid)

hr. L.G. Persijn, Klaproos 15, Eemnes;

hr. L.C. Schuttenhelm, Torenzicht 106, Eemnes, 02153-86370.

Adreswijzigingen:

Mr. P.H. Fuchs, Hommerderallee 19, Amstenrade;

hr. J.A. Guldemon, Brakelseweg 114, Wageningen;

hr. F.G. Rijnja, K.P.C. de Bazelstraat 9, Bussum.

Bedankt:

hr. J.J. Barreveld, Dalweg 23, Zeist;

mevr. M.T. Groen-van Harmelen, Ferdinand Bollaan 11, Baarn;

mevr. J. Kloosterman-Dekker, Steijnlaan 7, Hilversum;

hr. D.J.M. Ras, Jan Steenlaan 4, Nieuw-loosdrecht;

mevr. J.P. Ras-Rung, idem;

hr. N.S. Verlaat, Heemskerklaan 74, Naarden.

RECTIFICATIE

In de vorige Korhaan is door de ijver van de redactie een aantal fouten geslopen. Het betreft de bespreking van de "Resultaten van het Atlasproject in 1973 en 1974".

Abusievelijk werden bij de vakken die zowel in 1973 als in 1974 zijn onderzocht in de kolom "Totaal aantal broedvogels (C + D)", de resultaten van C en D bij elkaar opgeteld.

De juiste getallen voor de bedoelde kolom worden dan (van boven naar beneden): 52, 94, 83, 96, 46, 98, 72, 96, 105, 99, 89, 79, 133.

J.H.

V E L D W A A R N E M I N G E N

Samengesteld door Aart Bode

Grauwe gans	+ 70 ex.	2/1	Hilversum-Noord.	Trek NO-ZW	A. Bode
	+100 ex.	2/1	idem	Trek NO-ZW	idem
	+140 ex.	29/1	idem	Trek ZW-NO	idem
Kolgans	+ 40 ex.	16/12	Hilversum-Z-O.	R.v. Poelgeest	
	+ 90 ex.	23/12	idem		idem
	20 ex.	15/1	Kortenhoef.	Trek O/W	idem
	65 ex.	30/1	Hilversum-Centrum.	Trek O/W	idem
Rietgans	+ 75 ex.	19/1	H'sum-Zuid.	Trek ZW-NO	Fam. Heise
Brilduiker	+ 30 ex.	23/12	Muiderberg-Brug	Dieperink/V.	Muller
Middelste Zaagbek	1 ♀	20/12	Eempolder		idem/idem
Buizerd	2 ex.	15/1	Kortenhoef-West	R.v. Poelgeest	
	1 ex.	26/1	Berger- en Meentpolder	SH. Poelstra	
	1 ex.	26/1	N. Stichtsckade		P. Vos
Blauwe kiekendief	1 ♀	26/1	Zanddijk		S. H. Poelstra
Torenavalk	1 ex.	12/1	Marinekamp		fam. Heise
	1 ex.	18/1	Zuiderheide		N. J. Dwars
Patrijs	8 ex.	23/12	M. berg-Brug	H. Dieperink/V.	Muller
	6 ex.	19/1	Huizerhaven, opgespoten terrein		A. Pluister
Bokje	1 ex.	23/12	Vuiln. belt M-berg, Dieperink/Muller		
Turkse tortel	292 ex.	19/1	H'sum-Zuid; 2 uur slaaptrek naar 't Hoogt.		Fam. Heise
Velduil	1 ex.	17/1	Naardermeer		R.v. Poelgeest
Bosuil	1 ex.	19/1	Gooim./kust/Magdaleen		A. Pluister
Kleine bonte specht	1 ♀	11/1	Landgoed Gooilust		S. H. Poelstra
Zwarte specht	1 ex.	14/12	Achter 't Bluk		C. Rosier
Boerenwaluw	2 ex.	10/12	Pampushaven		N. J. Dwars
Grote gele kwikstaart	1 ex.	18/1	Beek langs spoorlijn bij Bensdorp		P. Vos
Klapekster	1 ex.	30/10	Rustgebied Westerheide	SH. Poelstra	
(dubb. spiegel)	1 ex.	11/1	Naarderbos	Dhr. en mevr. Dwars	
Kauw	32 ex.	23/12	H'sum-Zd, bij B. B. bunker		fam. Heise
	+125 ex.	13/1	Oud-Loosdrecht op weiland		idem
Zwartkop	1 ex.	28/11	Hvs., Eikbosserweg, eigen tuin		"
Grauwe vliegenvanger	2 ex.	23/12	Vuiln. belt M-berg, Dieperink/Muller		
Roodborsttapuit	1 ♂ + 1 ♀	26/1	Recreatiegebied begin Oostv. diep		S. H. Poelstra
Staartmees (witkop)	1 ex.	12/1	Crailose Bos		idem
Goudvink	1 ex.	11/12	Tegen ruit doodgevlogen.	Postiljon Laren.	C. Rosier
	1 ♂ + 1 ♀	10/1	De Limitenheide		A. Pluister
	1 ex.	15/1	2e Brug H'sums kanaal		R.v. Poelgeest
	6 ♂)	18/1	Zuiderheide		N. J. Dwars
	3 ♀)				
	2 juv.)				
	1 ♂ + 1 ♀	18/1	Terrein U.W.M.		idem
	2 ♂ + 2 ♀	28/1	Huizereng langs le weg naar Magdaleen		A. Pluister
Sijs	41 ex.	6/12	In tuin van fam. Heise		Fam. Heise
	40 ex.	13/1	't Hol		R.v. Poelgeest
	10 ex.	13/1	Oppad-Complex		idem
	40 ex.	13/1	's-Gravelandse Landgoederen		idem
	55 ex.	15/1	Kortenhoef Westzijde		idem

Aart Bode

N.B. ! In de rubriek Veldwaarnemingen zult u voortaan geen waarnemingen meer aantreffen, welke betrekking hebben op gebieden welke periodiek geteld worden zoals bijv. Zuid. Flevoland, Gooimeerkust en Eempolders. De waarnemingen van Pestvogels zijn niet opgenomen in de rubriek Veldwaarnemingen omdat in een van de volgende nummers van de Korhaan een verslag zal staan omtrent het voorkomen van de Pestvogel in het Gooi in de winter 1974/1975.

DE FUUT.

Hoewel van de Fuut wordt gezegd, dat z'n legtijd april-mei is, hebben we op de Stichts Ankeveense Polder een span, dat er meestal vroeger bij is. In 1973 begon het paar op 5 maart al met de nestbouw. Vol spanning wachtten we de eerste week van april op de eerste jongen, maar helaas waaide het nest 2 april door de storm weg. Omdat het paar direct weer overging tot de balts-ceremonie hadden we op 12 mei vier jongen. In de directe omgeving van ons huis telden we vier nesten.

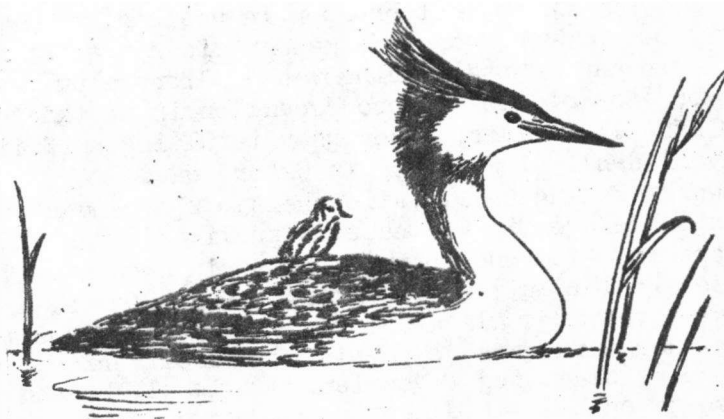
In 1974 kwam de eerste Fuut op 11 januari en de volgende dag hoorden we 's middags het bekende "geknor", het sein, dat ook de partner was gearriveerd. De temperatuur was toen 9° C. Twaalf maart zagen we de Fuut zwemmen met groen in z'n bek, waardoor we wisten, dat de jongen uit het ei waren gekomen. Na twee dagen wordt het menu veranderd in hele kleine visjes en naar gelang de Fuutjes groter worden, krijgen ze grotere visjes aangeboden.

En deze winter waren ze op de Eerste Kerstdag al bezig met hun balts. Vanaf 25 januari zaten de Futen, elkaar om de drie uur afwisselend, op het slodige, van waterplanten, biez en riet gemaakte nest. Toen woensdag 5 februari een foto in de Gooi- en Eemlander stond van een broedende Fuut in Kortenhoef lachten wij in ons vuistje en hoopten, dat "onze Fuut" de primeur zou hebben. Maar jammer genoeg vror het in de nacht van 5 op 6 februari een graad of vier. Tot onze schrik lag het nest er 's morgens verlaten bij.

Toen we poolshoogte gingen nemen bleken er drie eieren in te liggen. De rietpol was omgeven door een laagje ijs. Naderhand ging de Fuut weer af en toe op het nest, maar zwom ook veel rond, misschien om door beweging een beetje warm te blijven. Zodoende zag een kraai de eieren en van de afwezigheid van de Fuut maakte hij gebruik om de eieren te kapen. De Futen probeerden nog wel het nest te verdedigen, maar omdat zij hele slechte lopers zijn, waren ze op het gladde ijs helemaal machteloos, terwijl de kraai dankzij het ijs juist gemakkelijker bij het nest kon komen.

De kraai moet natuurlijk ook leven en misschien hadden de jonge Futen zo vroeg in het jaar toch weinig levenskans, maar het was al met al een tragisch schouwspel. Een paar maal zijn de Futen nog naar het nest gaan kijken en het leek wel alsof ze elkaar wilden troosten, zo dicht tegen elkaar zwommen ze dan weer weg, maar na een uur leken ze het verwerkt te hebben en gingen ze alweer "kopschudden", zodat we waarschijnlijk over een goeie maand weer een Fuut als een vliegdekmoederschip zien zwemmen met drie of vier jongen op z'n rug.

L.M. Hagen-van Swaay.

EEN NESTKAST VOOR DE GIERZWALUW, APUS APUS (Linnaeus).

Zeer spoedig zullen de Gierzwaluwen weer terugkeren uit hun winterkwartier in Zuid-Afrika. Met feilloze zekerheid vinden de adulte vogels hun nest van de vorige jaren. De komende maanden, mei, juni en juli, zullen wij hen weer jagelijks boven de Gooise dorpen en steden of boven aangrenzende voedselgebieden kunnen bewonderen in hun snelle vlucht en in hun boeiende gezamenlijke vliegpartijen voor het ter ruste gaan.

De Gierzwaluw is een vogel die nog in redelijk aantal aanwezig is. Hij heeft ongetwijfeld sinds lang geprofiteerd van de uitbreiding van de bevolking door op ruime schaal gebruik te maken van de bouwwerken van de mens om in spleten, gaten en holen of onder leien of pannen zijn nest te bouwen. De Gierzwaluw profiteerde zo van de menselijke cultuur.

Toch dreigen er gevaren. Een ervan is de afname van de aantallen insecten. Ik heb goede redenen om aan te nemen dat de Gierzwaluwen van het Gooi dit vraagstuk hebben opgelost door overdag in voedselrijkere gebieden in de omgeving van het Gooi te jagen.

Dit in tegenstelling tot de gewoonte van de soort om in voedselrijke steden en dorpen in de onmiddellijke omgeving van de nestplaats te fourageren. Men denke aan de grote aantallen die men in het Middellandse Zeegebied gedurende de hele dag boven en in de straten kan zien.

Een tweede gevaar is, dat de thans toegepaste bouwwijzen veelal geen nestgelegenheid voor de Gierzwaluwen meer bieden. Een ieder kan dit zelf constateren aan het ontbreken van Gierzwaluwen boven nieuwe woonwijken.

Hierin wil ik graag verandering brengen door het stimuleren van het plaatsen van nestkasten.

Alvorens een toelichting te geven op bijgaande tekening van een model wil ik graag de aandacht vragen voor de nestplaatsen, waarvan de Gierzwaluw (*Apus apus*) in Europa en aangrenzende gebieden gebruik maakt.

Naast de reeds genoemde in, aan of op menselijke bouwwerken zijn dat:

- gaten en spleten in rotsen;
- gaten in bomen (David Lack zag in Zweeds Lapland een hele kolonie die in dennen broedden);
- steengroeven;
- verlaten oeverzwaluwnesten;
- speditennesten;

De gewoonte om in gaten in bomen te broeden is in Europa minder algemeen geworden dan in het verleden het geval was. Er zijn minder dikke bomen en bomen met gaten worden in de bosbouw veelal vroegtijdig geroid.

Voorts is in het buitenland het broeden in nestkasten bekend. Dit is vooral goed beschreven door twee mensen die een groot aantal jaren van hun leven aan de bestudering van de Gierzwaluw gewijd hebben en die beide bij deze studie van broedgevallen in nestkasten gebruik maakten. Het zijn E. Weitnauer, onderwijzer te Oltingen (Zwitserland) en D. Lack (overleden), die bioloog in Oxford was.

De bijgaande werktekening en situatieschetsje zijn gemaakt aan de hand van foto's en tekeningen in Weitnauer's publikatie van 1947. Behalve van de vliegopening (doorsnee 5 cm) zijn daarin geen afmetingen gegeven. Ik heb ze afgeleid uit de onderlinge verhoudingen.

Voorts heb ik de voorzijde als deurtje geconstrueerd, zodat het nestkastje geopend kan worden en de vogels eventueel geringd. Of men dit laatste moet doen, staat nog te bezien. Het is nl. bekend dat Gierzwaluwen enige jaren hetzelfde nest gebruiken en daaraan op opeen-

volgende jaren voortbouwen, zodat het steeds groter wordt.

Weitnauer bracht onder de horizontale afsluiting onder het uitstekende schuine dak 8 nestkasten naast elkaar aan, op onderlinge afstand van naar schatting 50 à 70 cm.
Deze raakten spoedig bezet.

Vele van de nieuwe woningen in het Gooi hebben ook uitstekende daken, vaak voorzien van een brede horizontale goot.

Hieronder, en ook onder hooggeplaatste balkons, zou men nestkasten kunnen aanbrengen.

Het lijkt mij aan te bevelen dit bij voorkeur te doen in de zone rondom het gebied met oudere huizen waar een flink aantal Gierzwaluwen pleegt te broeden. Wanneer daar alle geschikte nestplaatsen bezet zijn heerst er woningnood. In dit verband is het van belang te weten, dat de Gierzwaluw een grote plaatstrouw kent: een zelfde paar keert naar dezelfde nestplaats terug, als ze tenminste de lange reis hebben overleefd.

Ook de eerstejaars vogels doen dat en vormen reeds in hun eerste jaar paren, die ook een nestholte zoeken en een nest bouwen, maar nog niet broeden.

Het aanbod van nieuwe woningen dient daarom in de buurt van bestaande nestgelegenheden te geschieden.

Ik vermoed dat het wellicht enige jaren zal duren, voordat de Gierzwaluwen de aangeboden kasten zullen hebben "ontdekt", omdat de Nederlandse vogels dit soort woningen tot nu toe niet heeft gekend. Men wanhoop daarom niet te gauw.

Waarschijnlijk zullen andere vogelsoorten van de aangebrachte nestkasten gebruik gaan maken. Als de Gierzwaluw eenmaal deze nieuwe holen ontdekt heeft en er geen andere nestholten beschikbaar zijn, zullen ze toch in de kasten doordringen. Als de reeds aanwezige bewoners uit mussen of Spreeuwen bestaan, worden deze na enige strijd altijd door de Gierzwaluwen verdreven.

Gaarne zou ik de leden van onze vogelwerkgroep willen uitnodigen de hierbij geschetste nestkasten te gaan maken en op geschikte plaatsen aan te brengen. Naar de resultaten zijn we natuurlijk benieuwd.

Voorts zou ik mijn medeleden van de VWG willen aanmoedigen om te zoeken naar andere modellen van nestkasten voor Gierzwaluwen, welke voor andersoortige daken eventueel geschikt zouden zijn.

Op platte daken zouden misschien niet te diepe, cementen buizen aangebracht kunnen worden.

Ik vermoed dat de redactie van de Korhaan graag plaatsruimte zal afstaan voor goed bruikbare bouwsels.

Tenslotte raad ik ieder aan veel te kijken naar Gierzwaluwen. U zult er geen spijt van hebben, want het is een van de grootste wereldwonderen.

P.L.Ploeger

Litteratuur:

Lack, D., 1956 : Swifts in a tower, London.

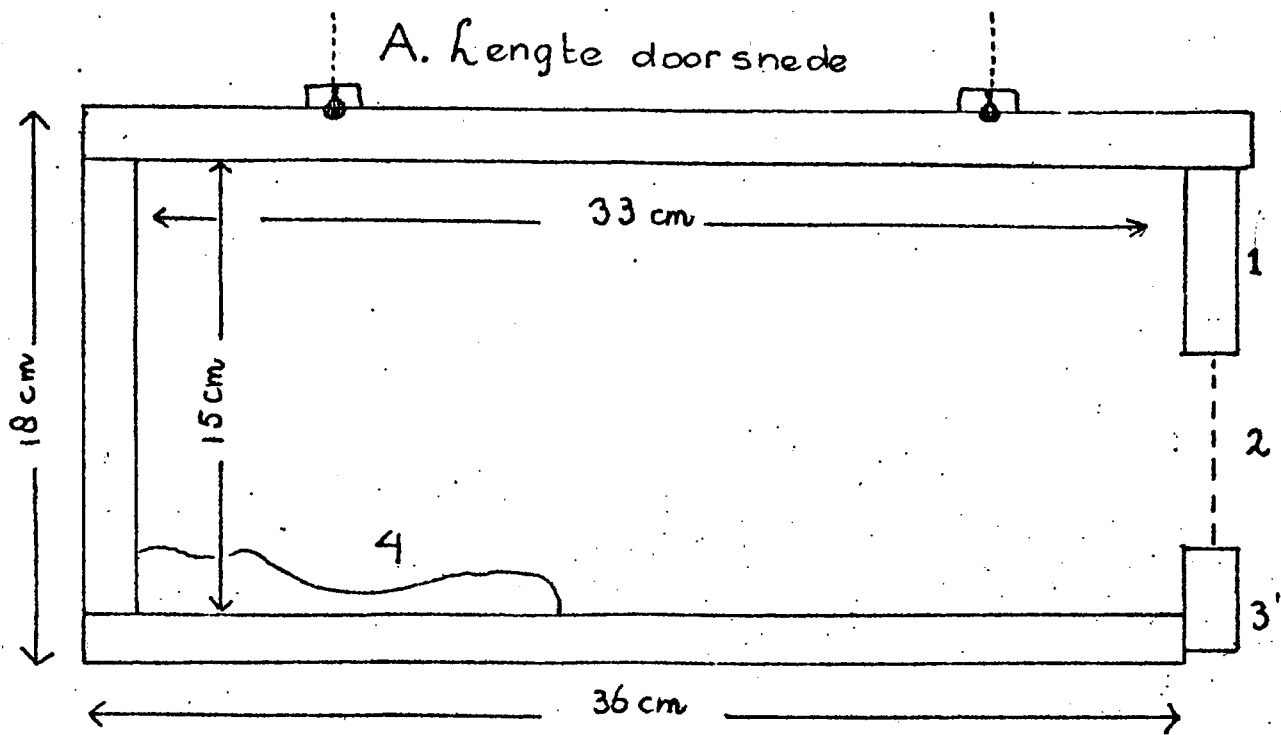
Weitnauer, E., 1947: Am Neste des Mauerseglers, Apus apus apus (L.), Der Ornithologische Beobachter, jg.44:133-182

noot van de schrijver:

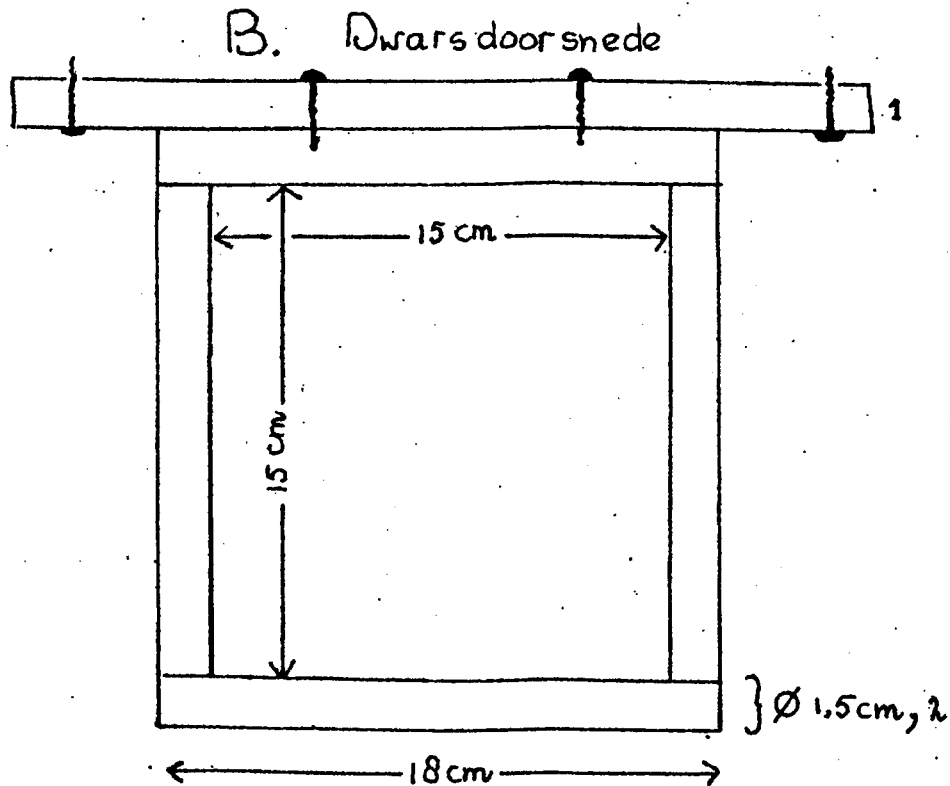
Over mijn tellingen in Bussum en de voorlopige resultaten daarvan hoop ik in een andere Korhaan uitvoerig te berichten.

noot van de redactie:

Wij sluiten ons gaarne aan bij het door de heer Ploeger hierboven gedane verzoek. Mochten er VWG-ers zijn die tekeningen van nestkasten voor Gierzwaluwen hebben of voor andere vogelsoorten, dan zijn wij gaarne bereid tekeningen met maten en nadere gegevens in ons blad op te nemen.

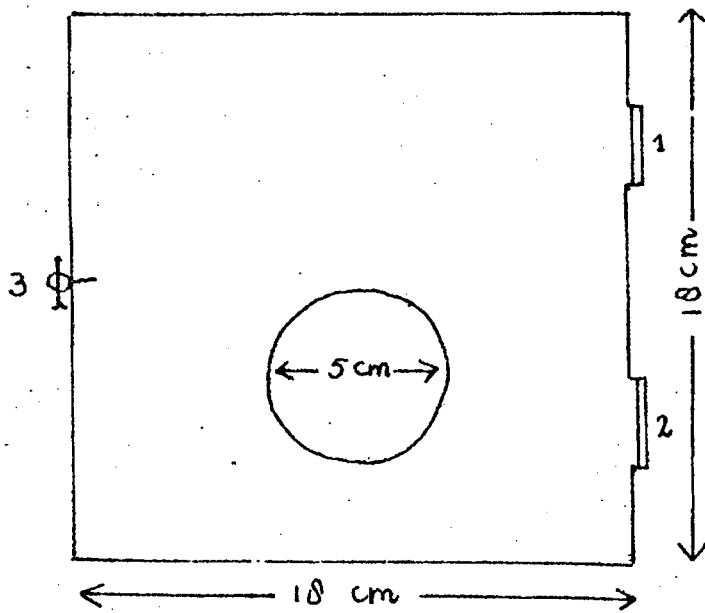

- 1 = Scharnierende voorzijde.
- 2 = Vlieggat met een doorsnede van 5 cm.
- 3 = Houtdikte 1,5 cm.
- 4 = Het nest.

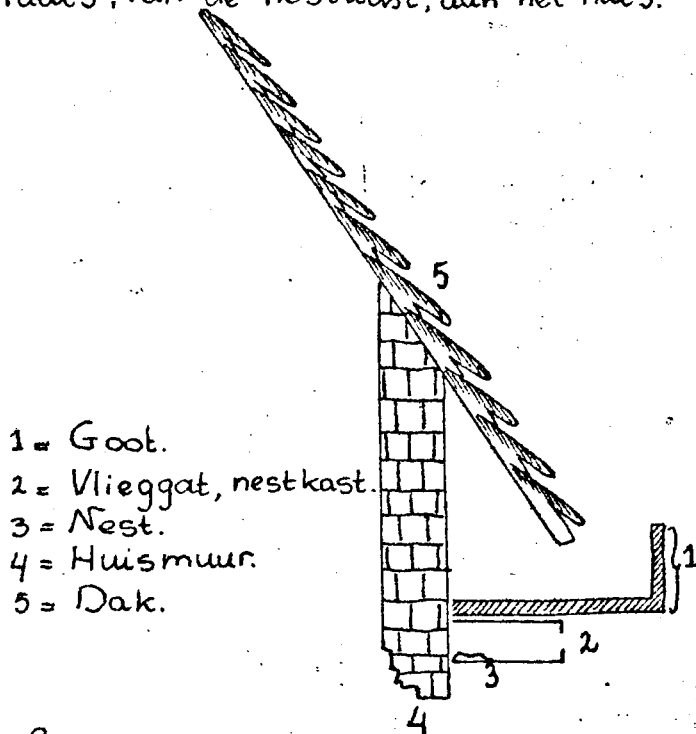
- 1 = Latje om de nestkast te bevestigen.
- 2 = Houtdikte 1,5 cm.

C. Scharniëren de voorzijde met vlieggat

- 1 = Scharnier.
- 2 = Scharnier.
- 3 = Haak met oog.

D. Plaats, van de nestkast, aan het huis.

- 1 = Goot.
- 2 = Vlieggat, nestkast.
- 3 = Nest.
- 4 = Huismuur.
- 5 = Dak.

lengte- en dwarsdoorsnede, deurtje van het Gierzwaluwkastje dat bij huizen met een brede overkapping of brede goten horizontaal bevestigd kan worden.

Afmetingen ontleend aan tekeningen van Weitnauer 1947.

RINGEN VAN KNOBBELZWANEN MET GEKLEURDE HALS-EN VOETRINGEN

Evenals het vorige jaar werden dit jaar wederom 49 Knobbelzwanen in de Weerribben (Ov.) en Nijtrijne (Fr.) voorzien van gemerkte kunststof hals- en voetringen. Tevens werd een aluminium voetring aangelegd van het Vogeltrekstation te Arnhem.

Het is mogelijk de op de halsring aangebrachte letter en cijfercombinatie met een kijker af te lezen, waarbij de vogels niet behoeven te worden gevangen. Met de hierdoor verkregen gegevens is het mogelijk de Knobbelzwanen tijdens hun omzwervingen te volgen.

Mede door het geringe aantal terugmeldingen, kregen wij van de in 1973 geringde Knobbelzwanen slechts een onvolledig beeld over de verplaatsingen. De voorlopige indruk is dat de meeste 1e jaars vogels zich op een grotere afstand van de ringplaats verwijderen in de herfst, winter en voorjaar dan de overjarige broedparen. Tijdens de zomer in de rui-periode verblijven veel 1e jaars vogels in het IJsselmeer en andere grote wateren om er te ruien. De overjarige vogels zwerven in de herfst en winter tot maximaal 15 km. van hun ringgebied om in het voorjaar weer terug te keren in hun broedgebied. De verst van hun broedgebied aangetroffen 1e jaars vogels bevonden zich in de Bijland (Gld.), De Wormer en Den Oever (N.H.).

Wij doen een dringend beroep op u, waarnemingen van geringde vogels op te geven aan onderstaand adres, indien mogelijk met opgave van de letter- en cijfercombinatie. U ontvangt direct antwoord met informatie over de stand van zaken.

Rijksinstituut voor Natuurbeheer
Knobbelzwanenonderzoek
t.a.v. Th.A. Renssen
Kemperbergerweg II
Arnhem (tel. 085-452991)

TELDATA SUBGROEP ZUIDELIJK FLEVOLAND.

Ook bij de subgroep Zuidelijk Flevoland is men bereid belangstellende leden mee te nemen tijdens tellingen.

Nadere inlichtingen zijn te allen tijde verkrijgbaar bij mevr. A.C.Hartlief, tel. 02159-31226.

Teldata zijn:

15 maart ; 29 maart ; 12 april ; 26 april ; 10 mei ; 24 mei.

TELDATA EEMPOLDERTELLERS

Nog steeds kan men bij dit onderdeel van de subgroep Avifauna medewerkers gebruiken. Ook leden, die incidenteel willen meetellen, zijn van harte welkom.

Inlichtingen bij P.van der Poel, tel. 02150-13887.

Teldata: 15-3; 29-3; 12-4; 26-4; 10-5; 24-5.

ONTVANGEN L I T T E R A T U U R

Het Vogeljaar, jg.22 nr. 6;

Een portret van Rein Stuurman - Vreemd gedrag van een Blauwe reiger - Veranderingen in het leven van de Blauwe reiger - In 1974 vlogen 23 jonge ooievaars uit - De Flevo in - Veldwaarnemingen.

Vanellus, Maandblad van de Bond van Friese Vogelwachten, jg.27 nr.12;

De herfsttrek van de Kleine karekiet - Sterreschot - Oude bekenden - Waarnemingen - Vrijwillige afschotbeperking ganzejacht Sneekermeer - Ringen van Knobbelzwanen met gekleurde hals- en voetringen (II).

De Strandloper, Orgaan van de Ver. voor Natuur- en Vogelbescherming

Noordwijk, jg. 6 nr. 4;

Aankomstdata zomergasten 1974 - Een Noordwijkse vogelaar in Spanje (II) Enige opmerkingen over het voorkomen van zeevogels bij Noordwijk vergeleken met gegevens uit "De vogels van Terschelling"- Resultaat onderzoek naar onderhoud van wegbermen - Waarnemingen.

Idem, jg.7 nr. 1;

Vogelasiel in 1974 - Stookolieslachtoffers op het strand - Inventarisatieverslagen diverse gebieden - De broedvogels in Noordwijk - Braakbalonderzoek Ransuilen - Waarnemingen.

De Fitis, Mededelingenblad van de VWG Haarlem, jg. 10 nr. 6;

Waarneming van een Breedbekstrandloper - Voorlopig verslag over de herfsttrektelling 1974 - Nijlganzen - Inventarisatie Leyduin 1973 - Veldwaarnemingen in Z.Kennemerland.

KNNV-VWG Amsterdam Mededelingenblad, jg. 12 nr. 4;

Waarnemingen in en om Amsterdam - Idem Amsterdamse Bos - Nestkastencontrole Heemparken Amstelveen.

De Lepelaar, Nieuwsbrief NVTBVV, nr. 38;

Nederlands Comité Bescherming Trekvogels - Verslag excursie naar Noorwegen.

De Wulp, Periodieke informatie van de Ver. voor Vogelbesch.

's-Gravenhage e.o., jg. 6 nr. 1;

De Haagse Vogelbescherming 50 jaar - Vogelagenda - De Roodborst.

N.B. Al deze periodieken liggen ter inzage in het archief, gehuisvest in de noodschool aan de Graaf Wichmanstraat 3 te Hilversum, geopend elke tweede dinsdag van de maand vanaf half acht.

LIJST VAN ADRESSEN DIE U NODIG KUNT HEBBEN.

Het bestuur

- Voorzitter : J. Harder, Alexanderlaan 20, Hilversum, 02150-52842;
Secretaris : J. Klein, Zwaardmakerstraat 12, Bussum, 02159-13389;
Penningmeester: Mevr. H.E. Disselkoen-Piepers, Beethovenl. 45, H'sum, 46285;
Leden : bij deze leden berust tevens het contactadres van de voor
hun naam genoemde subgroep;
Avifauna : R. van Poelgeest, Oliv. van Noortstr. 83, H'sum, 50753;
Nestkasten : vakant
Excursies : Mevr. L.J. Dwars-van Achterbergh, Prinsenstr. 15, H'sum;
Zd. Flevoland : Mevr. A.C. Hartlief, Lange Heul 229, Bussum, 02159-31226;
Beheer Nood-
Schooltje : Mevr. M.A.F.H. de Wijs-Tabois, Stalpaerstr. 10, H'sum, 56928.

Verdere contactadressen:

- Ringonderzoek: E.R. Osieck, Steffenshein 20, Laren, 02153-89720;
Controleurs Vogelwet 1936: L.F. Rijnja, K.P.C. de Bazelstr. 9, Bussum, 1872I;
Vogelcursus: Mevr. C.C.M. Last-Hendriks, Laarderweg 278, Bussum, 17648;
Inzenden waarnemingskaartjes: A. Bode, Coehoornstraat 64, Hilversum;
Opgeven excursies: C. de Rooy, Rading 80, Nw. Loosdrecht, 02158-164I;
Inzenden kopij: L.F. Rijnja, K.P.C. de Bazelstr. 9, Bussum, 02159-1872I.

I N H O U D

- pag. I: How many eggs will it take;
2: Programma;
3: idem (vervolg);
4: Agenda Algemene Ledenvergadering;
5: idem (vervolg);
6: Jaarverslag secretaris 1974;
7: idem (vervolg);
8: Jaarverslag sg. Avifauna/sg. Nestkasten 1974;
9: Jaarverslag sg. Zuid. Flevoland 1974;
10: Jaarverslag sg. Excursies;
11: idem (vervolg);
12: Financieel overzicht 1974/Begroting 1975;
13: Excursieverslag Einde-Gooi;
14: Dagexcursie Zuid. Flevoland;
15: idem (vervolg);
16: Werkzaamheden Atlasproject 1975;
17: Bestuursmededelingen/Ledenmutaties;
18: Veldwaarnemingen;
19: De Fuut;
20: Een nestkast voor de Gierzwaluw;
21: idem (vervolg) + bouwtekening;
22: Geringde Knobbelswanen/Teldata Zd. Flevol. + Eempolder;
23: Ontvangen literatuur;
24: Lijst van adressen/Inhoud.

N.B. Inzenden kopij vóór 1 april a.s. aan:

L.F. Rijnja, K.P.C. de Bazelstraat 9, Bussum.